

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۰۵۳/۳

دانشگاه پیام نور

دانشگاه پیام نور - کتابخانه مرکزی
پشتی نشریات

شماره ثبت	۶۷
شماره نشریه	۶۱۴
شماره دوره	۸۵/۱۱/۲

دانشکده علوم انسانی

گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته

تربیت بدنی و علوم ورزشی

بررسی نیاز آموزشی مربیان فوتبال شاغل در لیگ برتر و دسته اول ایران به مهارت های شغلی

مؤلف

مجتبی شبانی بروجنی

استاد راهنما

دکتر مسعود نادریان جهرمی

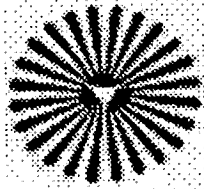
استاد مشاور

دکتر ابوالفضل فراهانی

شهریور ماه ۱۳۸۴

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۳

۱۰۵۳۱۳

دانشگاه پیام نور

تصویب نامه

پایان نامه تمت عنوان

بررسی نیازهای آموزشی مربیان فوتبال شاغل در لیگ برتر و دست اول ایران به مهارتهای شغلی

تاریخ دفاع: ۸۴/۷/۶

نمره:

۱۹/۴

درجه: عالی

اعضای هیات داوران

نام و نام خانوادگی

هیات داوران

مرتبه علمی

امضاء

۱- آقای دکتر نادریان جهرمی

استاد راهنما

استاد

۲- آقای دکتر فراهانی

استاد مشاور

۳- آقای دکتر گودرزی

استاد داور

۴- آقای اسد

نماینده گروه

تمامیم پدم :

دستهای خسته پدم

تمامیم پدم

مهرسپهر وجودم

چراغ پر فروغ عمرم . مادرم

تمامیم پدم

برادران و خواهرم که در تمامی دوران تحصیل

پشتیبان من بودند .

تشکر و قدر دانی

با سپاس از ایزد منان که توانایی نگارش این رساله را به من عطا فرمود
به ثمر رسیدن این اثر بیش از همه مدیون راهنمایی های بی دریغ
استاد ارجمند جناب آقای دکتر مسعود نادریان می باشد که بدون
راهنمایی های ارزنده ایشان حصول این نتیجه ممکن نبود. همچنین از
استاد بزرگوار جناب آقای دکتر ابوالفضل فراهانی به دلیل مساعدت و
راهنمایی های ارزنده شان کمال تشکر را دارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ع	فهرست جداول
د	فهرست شکل ها
ه	فهرست پیوست ها
ذ	چکیده فارسی
ر	چکیده انگلیسی

فصل اول

صفحه	عنوان
۱	۱-۱- مقدمه
۴	۲-۱- بیان مسئله
۷	۳-۱- ضرورت و اهمیت تمقیق
۸	۴-۱- اهداف تمقیق
۸	۱-۴-۱- هدف کلی
۹	۲-۴-۱- اهداف اختصاصی
۹	۵-۱- فرضیه های تمقیق
۱۰	۶-۱- روش شناسی تمقیق
۱۱	۷-۱- کاربرد ها
۱۲	۸-۱- تعریف اصطلاحات و واژه های تمقیق

فصل دوم

صفحه	عنوان
۱۴	۲-۱- مقدمه
۱۵	۲-۲- مهارت های شغلی مربیان
۱۶	۲-۲-۱- مهارت فنی
۱۷	۲-۲-۲- مهارت انسانی
۲۰	۲-۲-۳- مهارت ادراکی
۲۲	۲-۳- مدیریت مربیگری
۲۳	۲-۳-۱- برنامه ریزی
۲۴	۲-۳-۲- سازماندهی
۲۴	۲-۳-۳- رهبری
۲۴	۲-۳-۴- نظارت
۲۹	۲-۴- برنامه های آموزش مربیان
۲۹	۲-۴-۱- اهمیت و ضرورت آموزش مربیان
۳۱	۲-۴-۲- دلایل کم توجهی به آموزش مربیان
۳۴	۲-۴-۳- استانداردهای کلی برای مربیان
۳۶	۲-۵- تمقیقات کاربردی در زمینه برنامه های آموزشی مربیان
۳۶	۲-۵-۱- تمقیقات انجام شده در داخل کشور
۴۷	۲-۵-۲- تمقیقات انجام شده در خارج از کشور
۵۷	۲-۶- انتخاب مدل نظری تمقیق

فصل سوم

صفحه	عنوان
۶۲	۳-۱- مقدمه
۶۲	۳-۲- روش تمقیق
۶۲	۳-۳- جامعه آماری و نمونه آماری
۶۳	۳-۴- ابزار اندازه گیری
۶۳	۳-۴-۱- مراحل سافت پرسشنامه
۶۴	۳-۴-۲- اعتبار یابی و ضریب پایایی پرسشنامه
۶۷	۳-۵- نمونه مناسبه هر سؤال
۶۷	۳-۶- نمونه جمع آوری اطلاعات
۶۷	۳-۷- روش های آماری
۶۸	۳-۷-۱- آزمون تحلیل واریانس

فصل چهارم

صفحه	عنوان
۷۰	۴-۱- مقدمه
۷۱	۴-۲- توصیف داده های تمقیق
۷۱	۴-۲-۱- پرسشنامه های ارسالی و برگشتی
۷۲	۴-۲-۲- توصیف ویژگی های فردی مریشان
۷۹	۴-۲-۳- توصیف وضعیت سؤال های پرسشنامه
۸۲	۴-۳- آزمون فرضیه های تمقیق

فصل پنجم

صفحه	عنوان
۱۱۴	۵-۱- مقدمه
۱۱۵	۵-۲- خلاصه تمقیق
۱۱۶	۵-۳- نتایج تمقیق
۱۱۶	۵-۳-۱- نتایج توصیفی
۱۱۷	۵-۳-۲- نتایج آزمون فرضیه های تمقیق
۱۲۰	۵-۴- بحث و نتیجه گیری در رابطه با آزمون فرضیه ها
۱۳۱	۵-۵- الگوی مهارت های مربیان
۱۳۵	۵-۶- پیشنهادات
۱۳۵	۵-۶-۱- پیشنهاد های مربوط به نتایج تمقیق
۱۳۶	۵-۶-۲- پیشنهاد هایی برای محققین علاقه مند
۱۳۷	منابع
۱۴۲	پیوست ها
۱۴۳	۱- پرسشنامه اطلاعات شغص پاسفگو
۱۴۴	۲- پرسشنامه مهارت های فنی
۱۴۶	۳- پرسشنامه مهارت های ادراکی
۱۴۸	۴- پرسشنامه مهارت های انسانی
۱۵۰	۵- جداول تجزیه و تحلیل آماری

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۰	جدول (۲-۱): مقایسه دروس آموزش مربیان ایران و ایالات متحده
۴۳	جدول (۲): نیاز مدیران عملیاتی به مهارت ها
۷۱	جدول (۴-۱): پرسشنامه های ارسالی و برگشتی
۷۲	جدول (۴-۲): توزیع سن مربیان
۷۳	جدول (۴-۳): رشته تمصیلی مربیان
۷۴	جدول (۴-۴): سطح تمصیلات مربیان
۷۵	جدول (۴-۵): درجه کارت مربیگری
۷۶	جدول (۴-۶): سابقه مربیگری
۷۷	جدول (۴-۷): سابقه ورزشی مربیان
۷۸	جدول (۴-۸): شغل مربیان
۷۹	جدول (۴-۹): فراوانی و درصد پاسخ سئوال های مهارت فنی
۸۰	جدول (۴-۱۰): فراوانی و درصد پاسخ سئوال های مهارت ادراکی
۸۱	جدول (۴-۱۱): فراوانی و درصد پاسخ سئوال های مهارت انسانی
۸۲	جدول (۴-۱۲): توزیع امتیازات، رتبه ها و فراوانی شاخص های مربوط به مهارت فنی
۸۴	جدول (۴-۱۳): میانگین رتبه مهارت های سه گانه مربیان سطح A آسیا
۸۵	جدول (۴-۱۴): توزیع امتیازات، رتبه ها و فراوانی شاخص های مربوط به مهارت ادراکی
۸۷	جدول (۴-۱۵): میانگین رتبه مهارت های سه گانه مربیان سطح B آسیا
۸۸	جدول (۴-۱۶): توزیع امتیازات، رتبه ها و فراوانی شاخص های مربوط به مهارت انسانی
۹۰	جدول (۴-۱۷): میانگین رتبه مهارت های سه گانه مربیان سطح C آسیا
۹۱	جدول (۴-۱۸): میانگین رتبه مهارت های سه گانه مربیان سطح D آسیا
۹۵	جدول (۴-۱۹): شاخص های آماری نظرات مربیان با سنین مختلف
۹۶	جدول (۴-۲۰): شاخص های آماری نظرات مربیان با میزان تمصیلات مختلف
۹۷	جدول (۴-۲۱): شاخص های آماری نظرات مربیان با رشته تمصیلی مختلف
۹۹	جدول (۴-۲۲): شاخص های آماری نظرات مربیان با درجه کارت مربیگری مختلف

- جدول (۲۳-۴): شفاف‌های آماری نظرات مربیان با سابقه مربیگری مختلف ۱۰۱
- جدول (۲۴-۴): نتایج ضریب همبستگی بین مهارت‌ها در مربیان سطح A آسیا ۱۰
- جدول (۲۵-۴): نتایج ضریب همبستگی بین مهارت‌ها در مربیان سطح B آسیا ۱۰۴
- جدول (۲۶-۴): نتایج ضریب همبستگی بین مهارت‌ها در مربیان سطح C آسیا ۱۰۵
- جدول (۲۷-۴): نتایج ضریب همبستگی بین مهارت‌ها در مربیان سطح D آسیا ۱۰۶
- جدول (۲۸-۴): نتایج ضریب همبستگی مهارت فنی با سطوح مختلف مربیگری ۱۰۷
- جدول (۲۹-۴): نتایج ضریب همبستگی مهارت ادراکی با سطوح مختلف مربیگری ۱۰۹
- جدول (۳۰-۴): نتایج ضریب همبستگی مهارت انسانی با سطوح مختلف مربیگری ۱۱۱
- جدول (۳۱-۴): الگوی مهارت فنی مورد نیاز مربیان ۱۳۲
- جدول (۳۲-۴): الگوی مهارت ادراکی مورد نیاز مربیان ۱۳۳
- جدول (۳۳-۴): الگوی مهارت انسانی مورد نیاز مربیان ۱۳۴

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۱۹	شکل (۱-۲): مهارت های انسانی مربیان
۲۱	شکل (۲-۲): مهارت های ادراکی مربیان
۲۶	شکل (۳-۲): ارتباط لازم در مدیریت مربیگری
۴۲	شکل (۴-۲): مهارت های مورد لزوم مدیران عملیاتی
۴۴	شکل (۵-۲): الگوی مهارت های مورد نیاز مدیران
۴۴	شکل (۶-۲): شافص های مورد نیاز مهارت ها
۵۹	شکل (۷-۲): مهارت های کلی مربیان ورزشی
۶۰	شکل (۸-۲): مهارت های مورد نیاز مربیان باشگاهها
۷۲	شکل (۱-۴): سن مربیان
۷۳	شکل (۲-۴): رشته تمصیلی مربیان
۷۴	شکل (۳-۴): سطح تمصیلات مربیان
۷۵	شکل (۴-۴): درجه کارت مربیگری
۷۶	شکل (۵-۴): سابقه مربیگری
۷۷	شکل (۶-۴): سابقه ورزشی مربیان
۷۸	شکل (۷-۴): شغل مربیان به غیر از مربیگری
۱۳۵	شکل (۸-۴): الگوی مهارت های مورد نیاز مربیان سطوح مختلف از دیدگاه مربیان

بررسی نیاز آموزشی مربیان فوتبال شاغل در لیگ برتر و دسته اول ایران به مهارت های شغلی

مربیان در تیم های ورزشی در رده های مختلف مربیگری یک وظیفه اساسی به عهده دارند و آن ایجاد و حفظ فضایی است که در آن تیم با اشتیاق، تلاش و از راه همکاری، بیشترین تلاش خود را مبدول دارند تا بتوانند به هدفهای برگزیده ای که باشگاه برای آنها در نظر گرفته است برسند. رسیدن به چنین هدفی بیش از هر چیز به توانمندی و اثر بخشی مربیان در انجام وظایف شغلی خود بستگی دارد. هدف از انجام این تحقیق بررسی نیازهای آموزشی مربیان فوتبال شاغل در لیگ برتر و دسته اول ایران به مهارت های شغلی بوده است. بدین منظور پرسشنامه ای با ۴۶ پرسش بسته شامل بخش سئوالهای عمومی باشش سئوال، سئوالهای بخش مهارت های فنی با ۱۶ شاخص، سئوالهای بخش مهارت های ادراکی با ۱۲ شاخص، سئوالهای بخش مهارت های انسانی با ۱۲ شاخص، در اختیار سرمربیان و مربیان تیم های فوتبال لیگ برتر و دسته اول ایران قرار گرفت. در مجموع ۱۱۵ نفر به پرسشنامه ها پاسخ دادند. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات و تعیین رتبه شاخص ها از آزمون تحلیل واریانس و ضریب همبستگی پیرسون و آزمون هو تلینگ استفاده شد. بر اساس نتایج بدست آمده بین مهارت فنی مورد نیاز مربیان سطوح چهار گانه رابطه معنادار وجود دارد. ($P \leq .001$) و مربیان فوتبال برای اثربخشی و موفقیت هر چه بیشتر در انجام وظایف شغلی خود در هر سطحی که باشند می بایست شاخصهای مهارت فنی را دارا باشند. همچنین بین مهارت ادراکی مورد نیاز مربیان سطوح مختلف رابطه معنادار وجود دارد ($P \leq .001$) مربیان در هر سطحی از مربیگری که باشند باید شاخصهای مهارت ادراکی را دارا باشند. همچنین بین مهارت انسانی مورد نیاز مربیان سطوح مختلف رابطه معنادار وجود دارد ($P \leq .001$). مربیان فوتبال برای موفقیت در انجام وظایف خود در هر سطحی که باشند می بایست شاخصهای مهارت انسانی را دارا باشند. همچنین بر اساس نتایج بدست آمده مربیان سطوح A آسیا بیشترین نیاز را به ترتیب به مهارت های انسانی، ادراکی و فنی دارند. مربیان سطوح B آسیا بیشترین نیاز را به ترتیب به مهارت های انسانی، ادراکی و فنی دارند. و مربیان سطوح C آسیا بیشترین نیاز را به ترتیب به مهارت های انسانی، فنی و ادراکی دارند. و مربیان سطوح D آسیا بیشترین نیاز را به ترتیب به مهارت های فنی، ادراکی و انسانی دارند.

کلید واژه ها :

مهارت های شغلی - مربیان فوتبال - نیاز آموزشی - مهارت فنی - مهارت ادراکی - مهارت انسانی

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه :

هر چند گزینش و آموزش مربیان اثر بخش، موفق، با کیفیت و کارآمد یکی از مشکلات سازمانها، نهادها و باشگاههای ورزشی است، اما در بین مدیران و برنامه ریزان ورزشی در مورد عواملی که سازنده یک مربی موفق و اثر بخش است، اتفاق نظر کمی وجود دارد و برنامه های جامع آموزشی به منظور تربیت مربیان کار آزموده و با کیفیت همچنان در هاله ای از ابهام قرار دارد. در گذشته بیشتر مربیان، مهارتهای مربیگری را پس سالها آزمایش و خطا می آموختند، این فرایند ضایعاتی به دنبال داشت. اما امروز شرایط به کلی متحول شده است. فوتبال به عنوان یکی از پرطرفدارترین و محبوبترین رشته های ورزشی در دنیا شناخته شده و تیمهای ورزشی فوتبال همانند یک بنگاه بزرگ تجاری عمل می کنند. شک نیست که برخی از بازیکنان با تجربه دارای استعداد و توانایی های لازم به منظور رهبری و هدایت تیمهای ورزشی هستند، اما باید خاطر نشان کرد که مربیان موفق، به صورت مربی و یا رهبر به دنیا نیامده اند، آنان ساخته و پرداخته محیط خود می باشند و در میان عوامل گوناگون محیطی بدون تردید تحصیل و اکتساب دانش و مهارتهای مورد نیاز در راستای انجام وظایف و مسئولیتهای شغلی می تواند در پرورش و تکوین استعدادها و خصائص لازم برای مربیگری نقش بارزی ایفا نماید. به این ترتیب سازمانها و فدراسیونهای ورزشی به منظور کارآمد نمودن نیروهای انسانی متخصص و فنی، سعی و تلاش بسیاری در زمینه فراگیری نیروی انسانی به دانش و مهارتهای مورد نیاز می نمایند تا بوسیله آن قادر باشند به بهترین صورت ممکن

به اهداف ورزشی دست یافته و برنامه ها و عملیتهای ورزشی را هدایت کنند. برای کشورهای در حال توسعه، بسیار مشکل است که سیستمی پیشرفته، هماهنگ و سازمان یافته به منظور تربیت مربیان اثر بخش و با کیفیت ایجاد کنند. اما همگام با تحولات و پیشرفتهای و دست یابی به برتری رقابتی در جهان امروزی بایست چنین سیستمی با برنامه های آموزشی مدون و متناسب با نیازها ایجاد نمود. همانگونه که برنامه هایی برای پیشرفت ورزشکار وجود دارد، برنامه هایی نیز باید برای تربیت مربیان واجد شرایط و اثر بخش وجود داشته باشد (۱۸).

احتمال موفقیت برای آن دسته از مربیان که همه ی مهارتها را به نحو موثره ورزشکاران آموزش می دهند و اشتیاق و عواطف بازیکنان را پرورش می دهند بیش از افرادی است که از عهده این کار بر نمی آیند. مربیان موفق، نه تنها در فنون و مهارتهای ورزشی استادند، بلکه می دانند که چگونه این مهارتها را آموزش دهند. چگونه تیم را هدایت و رهبری کنند و چگونه کارها را برنامه ریزی و سازماندهی کنند و تدارک یک جلسه تمرین را ببینند و در مواقع لزوم تصمیم گیری مناسبی داشته باشد، در کل چگونه از مهارتهای شغلی برای پیشبرد کار خود در مواقع مورد لزوم به نحو احسن استفاده کنند (۱۱).

اگر چه اغلب تحقیقات پیرامون رهبری در حوزه مدیریت انجام گرفته ولی فرض بر این است که هم مدیر و هم مربی هر دو به عنوان رهبر تلقی می شوند لذا مربی به عنوان یک فرد مقتدر و حاکم و فردی که مسئولیت پذیر می باشد احتیاج مبرم به بسیاری از مهارتهای متنوع شغلی برای پیشبرد اهداف خود و تیم در دستیابی به موفقیت دارد.

دارا بودن اطلاعات کافی و جامع در زمینه آموزش و تمرین، با رعایت اصول و قواعد مهم شغلی می تواند تیم های فوتبال را به سوی پله های برتری سوق دهد. این پیشرفت اغلب فرایندی منظم و سازمان یافته توصیف می شود که طی آن فعالیت ها به صورت مکرر، تدریجی، فزاینده، همراه با نظم و برنامه ریزی خاص انجام می شود.

برای موفقیت، تنها داشتن حسن نیت کافی نیست. بلکه مربی به دانش اختصاصی و مهارت ها توانایی های فنی، انسانی، عاطفی و ادراکی که توانایی کسب آن را دارد، نیازمند است تا بتواند در حیطه مربیگری، اهداف

خود و تیم را به سوی آینده پیش برد (۲۲). در تحقیق حاضر تلاش بر این است که مهارت های شغلی مورد نیاز مربیان فوتبال شاغل در لیگ برتر و دسته اول کشور از دیدگاه خود مربیان شناسایی و به صورت یک الگوی آموزشی مناسب ارایه گردد.

۱-۲- بیان مسئله :

تربیت بدنی، فرآیندی آموزشی- تربیتی است که هدف آن، بهبود اجرا و رشد انسان از طریق فعالیت جسمانی است.

صاحب نظران معتقدند: ورزش به آن حد از رشد و تکامل رسیده که جهانی کوچک از جامعه را تشکیل داده است. آنها در تبیین دیدگاههای خود اظهار می دارند: تربیت بدنی در موفقیت تحصیلی و فرهنگی موثر است. فعالیتهای ورزش و تربیت بدنی در افراد روح جمعی می سازد و مردم را به گرد اهداف مشترک متحد می کند، تربیت بدنی به خود شکفتگی و عزت نفس یاری می دهد و امکان شناخته شدن و اظهار ارزشهای وجودی را فراهم می کند، آزاد «۱۳۷۵» [۲۹].

بی تردید، تحقق و تظاهر همه این ارزشها، به وجود خلاق و مبتکری به نام مربی بستگی دارد. محور و عنصر کلیدی یک برنامه ورزشی، که خلاقیت و آفرینندگی از برجستگی های آن است و می تواند افراد را از طریق ورزش به رشد اخلاقی برساند. همچنین نظام اساسی روحیه ی ورزشکاری را به آنان بیا موزند و حتی آنها را به نظام اخلاقی زندگی پیوند دهد مربی است. تلاش مربیان زمانی با موفقیت همراه است که آنها از دانش ورزشی لازم بهره مند باشند و انگیزه لازم برای مربی خوب بودن را داشته باشند.

مربیان به عنوان نیروهای متخصص در باشگاههای ورزشی نقش عمده و کلیدی در توسعه، گسترش و موفقیت تیمهای ورزشی و تربیت و آماده سازی ورزشکاران در جهان متحول و پرقابث کنونی دارند. مربیان بنا به اقتضای وظایف شغلی از مهارتهای فنی، دانش، اطلاعات تخصصی و توانایی هایی استفاده می کنند تا قادر باشند خدمات موثرتری را در فرایند آماده سازی و تربیت ورزشکاران ارائه نمایند. این افراد پس از مدتی کار و فعالیت در حوزه

ورزش به تدریج به «کادر دانش» تبدیل می شوند. زیرا پس از مرحله کارآموزی و کسب تجربه و کارودانش حتی بیشتر از مدیران برماهیت کار و شغل خود مسلط می شوند و بخاطر همین موضوع است که چنین لقبی به آنان داده اند. اگر چه مریبان به عنوان مدیر رسمی در باشگاهها و سازمانهای ورزشی تلقی نمی شوند اما در انجام کارها، فعالیتها و وظایف شغلی از مهارتهای مدیریتی بهره می گیرند. مریبان در طراحی تمرین، روشهای آماده سازی ورزشکاران، رهبری تمرینات ورزشی، ارزیابی میزان پیشرفت ورزشکاران، رسیدگی به وضعیت لوازم ورزشی و تجهیزات، پیشنهاد خرید وسایل و تجهیزات مورد نیاز و سایر موارد از مهارتهایی چون برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و کنترل و ارزشیابی بهره می گیرند. همچنین آنها در راستای وظایف شغلی و برای کسب موفقیت از مهارتهای مهمی چون تصمیم گیری، سخنرانی و فن بیان، برقراری ارتباط با ورزشکاران و سایر افراد و رسانه ها، روشهای نفوذ در ورزشکاران و مهارت ایجاد انگیزش در فعالیتهای حرفه ای و مربیگری خویش استفاده می کنند.

درحقیقت بسیار مشکل است که تصور شود مریبان ورزشی برای انجام موفقیت آمیز وظایف شغلی در هر سطحی که باشند از مهارتها و شایستگی های مدیریتی استفاده نمی کنند، چلادوری «۱۹۹۹» [۳۷].^۱

مریبان ورزشی باید از علوم ورزشی به خوبی بهره مند باشند. گاهی تصور می شود که داشتن چنین دانشی، در آموزش ورزشکاران مبتدی، در مقایسه با ورزشکاران پیشرفته از اهمیت کمتری برخوردار است، در صورتی که این تفکر نادرست است. در حقیقت، در آموزش اصول اساسی به ورزشکاران مبتدی، به اطلاعاتی اگر نه بیشتر، حداقل به میزانی که برای مربیگری ورزشکاران نخبه لازم است، نیاز است. البته با این تفاوت که به دو نوع دانش متفاوت نیاز است. اصولاً برخورداری از دانش ورزشی و توانایی مریبان در آموزش مهارتها، شأن و احترام زیادی از جانب ورزشکاران برای آنها به ارمغان خواهد داشت، گائینی «۱۳۸۱» [۱۰].

از سوی دیگر اگر مریبان تمام مهارتها و دانشهای تخصصی را داشته باشند ولی سایر مهارت ها مانند مهارت هدایت و رهبری و یامهارت در سازماندهی تیم های ورزشی را نداشته باشند و یا انگیزه لازم برای بهره گیری از

^۱ - chelladuria

آنها را نداشته باشند مربی موفق نخواهند بود. مربیان با مهارت شغلی بالا و صاحب انگیزه، شیوه همکاری و تشریک مساعی را بر می‌گزینند و ورزشکاران را در تصمیم‌گیری‌ها شرکت می‌دهند. چنین مربیانی اگر چه مسئولیت خود را رهبری و هدایت ورزشکار به سوی اهداف تعیین شده می‌دانند، اما این نکته را نیز می‌دانند که این ورزشکاران اگر فرصت شرکت در تصمیم‌گیری‌ها را نداشته باشند، نمی‌توانند به افراد مسئول و متعهدی تبدیل شوند.

اگر فرد مهارت‌های یک مربی خردمند، دانش طبی یک پزشک، رهبری و مدیریت یک مدیر و بصیرت یک روانشناس در مشورت را داشته باشد احتمال موفقیت این مربی مسلماً بیشتر از دیگران است، گائینی «۱۳۸۱» [۲۲].

مربیان در حقیقت به عنوان محور و مرکز ثقل تیم‌های ورزشی و ورزشکاران در تمامی سطوح ورزشی تلقی می‌شوند و مشاهده شده که مربیان با صلاحیت، واجد شرایط، با انرژی، دارای ابتکار و خلاقیت و توان مدیریتی بالا می‌توانند بسیار موفق‌تر از دیگران عمل کنند و این موفقیت با شرایط و مهارت‌هایی بدست خواهد آمد. جفریز و استفان «۱۹۹۸» درباره‌ی مهارت‌های شغلی یک مربی معتقدند، مهارت‌های ضروری برای یک مربی شامل مهارت‌های ادراکی، مهارت‌های انسانی و مهارت‌های تکنیکی است (۲۰) رابرت کاتز «۱۹۷۴»^۱ نیز سه نوع مهارت فنی، ادراکی و انسانی مورد نیاز مربیان را مطرح می‌کند [۳۹]. با توجه به گستردگی و اهمیت پدیده‌ی فوتبال و اثرات آن در اقتصاد، فرهنگ و سایر پدیده‌های جامعه، ضرورت توجه بیشتر به آن امری اجتناب‌ناپذیر است. بدیهی است فعالیت‌های علمی و فرهنگی با پشتوانه طرح‌های پژوهشی حرکتی اساسی بوده و نقش ارزنده‌ای در جهت انطباق دست آوردها با نیازهای واقعی هر جامعه خواهد داشت. بانگاهی به روند تکاملی فوتبال در دهه‌های گذشته در می‌یابیم که تاکتیکها، سیستمها و سایر مشخصه‌های این ورزش به طور مداوم در حال تغییر و تحول بوده است. آنچه که بیش از همه در فوتبال مدرن تکامل پیدا کرده است غنای تکنیکی و تاکتیکی و رشد و توسعه آمادگی جسمانی و روانی بازیکنان میباشد. به موازات این پیشرفت مدیران و مربیان تیم‌ها نیز یک انقلاب

^۱ - Katz.

ودگرگونی رادر برنامه های اجرایی و فنی خود لازم دیده اند تا وظایف بازیکنان را متنوع تر و پیچیده تر نمایند و با تحولات فوتبال در جهان امروز هماهنگ شوند. (۲۱).

در بررسی نیازهای آموزشی مربیان شاغل در تیم های باشگاهی به مهارت های شغلی سه مهارت عمده و اساسی (مهارت فنی ، مهارت انسانی و مهارت ادراکی) مورد توجه قرار گرفت .

لذا محقق تلاش دارد ابتدا آن دسته از شاخص هایی که در حوزه مهارت های شغلی اثر بخشی بیشتری در موفقیت مربیان دارد را شناسایی نموده و درجه اهمیت و اولویت هر یک از این مهارت ها را بر اساس نگرش مربیان شاغل در لیگ برتر و لیگ دسته اول فوتبال ایران را مورد ارزیابی قرار دهد. تا در آینده بتوان محتوای آموزشی دوره های کارآموزی و بازآموزی لازم را در مورد آموزش مهارت های شغلی مورد نیاز این دسته از مربیان را تدوین نمود .

۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق :

در دنیای پر رقابت و متحول امروز که تغییرات در همه پدیده ها و زمینه ها به سرعت اتفاق می افتد و استفاده از فناوری نوین و پیشرفت های علمی برای دستیابی به برتریهای رقابتی در عرصه بین المللی اجتناب ناپذیر می نماید . امروزه به گواهی تمامی شواهد موجود ، فوتبال پر طرفدار ترین و محبوبترین ورزش جهانی به شمار می آید . ورزشی که طی قرن حاضر به عنوان یک پدیده اجتماعی انکارناپذیر ، رونق جهانی پیدا کرده و متناسب با زمان و مکان ، قامت خود را با هنرهای زیبا آراسته است . ورزشی که می تواند به نحو مطلوب فرهنگ ملتها را به هم نزدیک کند و آنها را از یک دیگر متأثر سازد اسماعیلی « ۱۳۷۱ » [۲].

مهمترین شرط لازم در تربیت ورزشکاران درجه یک ، دسترسی به مربیان ممتاز و کارآمد و با کیفیت است . اگر مربیگری به مقدار زیادی توأم با دانش ، برانگیختگی ، سختکوشی ، حساس بودن نسبت به نیاز های فردی ، موفق در رهبری و مدیریت و موفق در حل مسئله باشد ، محیط تمرین دستاورد زیادی برای ورزشکاران به ارمغان خواهد آورد .